

NR 1 JAN 2020

FOLKVVILJAN

TEMA FEMINISM

Klimatkrisen slår hårt mot världens kvinnor, s 6
Malin Granroth – En klump i magen, s 12
Äldreboomen, s 10

**Kampen för
kollektivtrafiken, s 16**
Möllaninitiativet, s 20

Innehåll

Kalendarium | 4

TEMA FEMINISM

8 mars | 5

*Klimatkrisen slår hårdast mot kvinnor
världen över* | 6

Äldreboom | 10

*Illa ställt med jämlikheten i
januariavtalet* | 11

En klump i magen | 12

Stoppa gräddfilerna i vården | 14

Kampen för kollektivtrafiken | 16–18

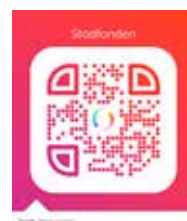
Folket vann över nyliberalismen | 19

Möllaninitiativet | 20

Krönika | 22

Saxat från Malmövänsterns årsmöte | 23

Organisatörsutbildning | 24

Stöd socialistiska stödfonden

Ge ett bidrag till kampen.
Eller varför inte bli månadsgivare?
Tack för ditt bidrag!

Fyll i medgivande på
vmalmo.se/du-behovs/skank-en-gava/
så ordnar vi resten.

Du kan också SWISHA valfritt belopp till
123 173 33 85

Folkviljan ges ut av Vänsterpartiet Malmö och Vänsterpartiet Skåne.

Ansvarig utgivare: Lisa Claesson.

Redaktion: Maria Källberg, Pia Ljungquist, Lisa Claesson, Per Långby, Amalia Bartholdson, Olof Norborg, Jesper Sahlén, Zandra Valencia, Werner Petersson, David Lenander, Mårten Pavlov, Mikael Sörling, Johan Strandell, Busi Dimitru och Emma Eliasson Åström.

Layout: Johanna Blomberg. Utkommer 5–6 gånger per år. Upplaga: 3 000 ex.

Författarna svarar själva för de åsikter som uttrycks i texterna. Dessa behöver inte överensstämma med Vänsterpartiets åsikter. Folkviljan tar tacksamt emot artiklar och insändare men redaktionen ansvarar ej för obeställt material.

Tryck: Norra Skåne Offset.

Kontakt: folkviljan@vmalmo.se.

Nobelvägen 51, 214 33 Malmö, tel. 040-96 64 67,

webb: www.vmalmo.se

Folkviljan är allas

Nu tar vi steget fullt ut och slår oss samman till Folkviljan. För när vi backar varandra är vi ännu kaxigare. Tanken med en gemensam tidning i Skåne är det självklara i att tillsammans alltid är starkare. Tillsammans är vi större, fler, mer relevanta och svårare att ignorera.

Under 2019 har redaktionerna för Folkviljan, Vänsterpartiet Malmös medlems-tidning, och Menander, Vänsterpartiet Skånes och regionens medlemstidning, snackat och jobbat ihop sig till en tidning med gemensamt innehåll.

För kunskap är makt, och ju mer vi vet om Skåne och varandra ju vassare blir vi på respektive hemmaplan.

Skånedistriktet organiserar tusentals medlemmar i 31 partiföreningar. Malmöföreningen utgör nära hälften av medlemmarna i distriktet.

Tillsammans förenar vi stad och landsbygd, och genom Folkviljan blir vi synligare och tydligare för varandra i särart och likheter.

I Skåne finns själva världen samlad, och vi känner också igen oss i de internationella perspektiven, som kamrater med kunskap och erfarenhet kan berätta om.

Politiken påverkar ju i praktiken allt och alla, oavsett var de olika politikområdena hör hemma organisatoriskt.

Men tidningen gör inte sig själv.

Distriktet vill ha material från hela Skåne för att som tidigare kunna publicera det som rör distriktet och dess föreningar, alltså oss alla.

Malmö publicerar lokalt material och vill höra av medlemmar, projektgrupper, och utskott och få massor att skriva om. Förhoppningsvis är mycket av det Malmö gör applicerbart och relevant för fler.

Regiongruppen presenterar fortsättningsvis sitt fantastiska arbete i fullmäktige, som sjukvård, kollektivtrafik, kultur och mycket mer.

Det är hos er det händer, tveka inte att berätta om det. Och skulle man vilja få lite stöd i skrivandet finns det hos redaktionen.

Redaktionen möts minst en gång varannan månad för att planera och fördela uppgifterna till kommande nummer och sen jobbas det. I redaktionen finns just nu flera journalister som bytt bana och därför kan ägna sig åt partipolitisk utgivning, ett härligt gäng eldsjälarna från andra håll, och entusiastiska anställda som har som

en uppgift att stötta och gärna skriver i tidningen.

Upplagemässigt är vi en av Sveriges största vänstertidningar. Det är här man syns!

Folkviljan vill vara läsvärd och relevant – en tidning att vara stolt över.

Redaktionen

Var med och gör tidning. Kontakta Folkviljan!

Medlem mejlar till folkviljan@vmalmo.se

Partiförening mejlar distriktsombudet, skane@vansterpartiet.se

Har du tips, idéer, tankar.

Skrivklåda, fotointresse, galen i grafik, illustrerar gärna?

Välkommen!

Namnet Folkviljan har anor, det användes först på en socialdemokratisk tidning utgiven i Malmö mellan 1882–1920. Den gången var August Palm ansvarig redaktör. Titeln användes senare på en tidning som gavs ut under andra världskriget av SKP som ersättning för organet Sydsvenska kuriren och namnet har till och från använts på tidningar av mer kortvarig karaktär.

Malmö

Medlemsmöte för Vänsterpartiet Malmö

Torsdag 26 mars har Vänsterpartiet Malmö medlemsmöte. Aktuella politiska och organisatoriska frågor diskuteras. Tid: 18.00-21.00, vi börjar med fika och mingel. Plats: Uppdateras på vmalmo.se

Vänsterns bokcirkel

Vår skönlitterära bokcirkel träffas en gång i månaden för att diskutera en bok vi valt. Vi turas om att välja böcker och läser "allt", från alla världsdelar, från klassiker till det mest moderna, svårt och lätt. Är du intresserad, kontakta Eva Svegborn (esvegborn@hotmail.com). Kommande möten: **Måndagar 2, 30 mars, 27 april och 25 maj** Tid: kl 18.00-20.15. Plats: Poeten på Hörnet, S. Förstadsgatan 65 B, Välkommen!

Bostadspolitiska utskottet

Tisdagar kl 18.30
3 mars Preliminärt tema: "Malmö och social housing"
7 april Preliminärt tema: Självförvaltning och MKB
5 maj ej fastställt tema
2 juni Preliminärt tema: Bostadsutskottets skiss för "Malmö 2040"
Plats: Vänsterns hus, Nobelv. 51

Feministiska utskottet

För mötestider med Feministiska Utskottet, gå in på Feministiska utskottet V Malmö på Facebook eller kontakta emma.eliasson-astrom@skane.se

Antirasistiska utskottet

Söndagar kl 16.00
8 mars Temat – aktivism och framtidskommissionen
12 april, 10 maj, 14 juni
Plats: Vänsterns hus, Nobelv. 51, För mer information kontakta Anders Neergaard (Neergaard.anders@gmail.com).

Arabiska vänstern

Måndagar kl. 18.30-20.30
16 mars, 6, 27 april, 11 maj, och torsdag 28 maj
Plats: Vänsterns hus, Nobelv. 51

Träffar för nya medlemmar

För dig som är nyfiken på att veta vad Vänsterpartiet Malmö är, vilka frågor vi arbetar med och vad du kan engagera dig i.
Torsdag 12 mars, måndagar 6 april, 11 maj, 8 juni
Tid: kl. 18.30-20.00
Plats: Vänsterns hus, Nobelv. 51.
Anmälan: Ej nödvändigt, men anmäl gärna på Zetkin eller meddelat om du kommer på malmö@vansterpartiet.se

Kortcirkeln: Ny i Vänstern

Strålade att du har gått med i Vänsterpartiet. Du behövs och är varmt välkommen. I denna studiecirkel träffar du andra nya medlemmar och lär dig mer om vad Vänsterpartiet vill.
Tisdag 5 maj – del 1
Tisdag 12 maj – del 2
Tid: kl. 18.30-20.30
Plats: Vänsterns hus, Nobelv. 51

Vänsterpartiet: Så funkar det 1

En snabbkurs för dig som är ny eller nygammal medlem där vi på

en hel eftermiddag går igenom Vänsterpartiets grundläggande ideologi och politik.

Söndag 29 mars

Tid: kl. 12:30-16:00
Plats: I Malmö (exakt var meddelas innan kursstart)
OBS! Sista anmälan fredag 20 mars på vmalmo.se/zetkin eller malmö@vansterpartiet.se
Kursledare: Miranda Borgkvist, Lisa Claesson, Anders Neergaard.

Så funkar det 2

Lördag 18 april
Tid: 12:30-16:00
Plats: I Malmö (exakt var meddelas innan kursstart)
OBS! Sista anmälan fredag 10 april på vmalmo.se/zetkin eller malmö@vansterpartiet.se
Kursledare: Miranda Borgkvist, Lisa Claesson, Anders Neergaard.

Antirasism i bostadspolitik och i Europarådet

No hate parliamentary alliance
Momodou Jallow
Söndag 22 mars
Tid: kl. 17.30
Plats: kommer Uppdatering på vmalmo.se

Asylkommissionen: Kampen för kunskap och en humanistisk asylpolitik

Anna Lundberg
Söndag 5 april
Tid: kl. 17.30
Plats: uppdatering på vmalmo.se

Muslimska kvinnor och rasism mot muslimer

Nina Jakku
Söndag 26 april
Tid: kl. 17.30
Plats: kommer, uppdatering på vmalmo.se

Anti-svart rasism och diskriminering på arbetsmarknaden

Sima Wolgast
Söndag 17 maj
Tid: kl. 17.30
Plats: kommer, uppdatering på vmalmo.se

Den facklig-politiska vänsterskolan

Under 2020 organiserar vänsterpartiet en facklig-politisk vänsterskola för dig som är medlem i vänsterpartiet och fackligt förtroendevald och/eller engagerad på din arbetsplats.

Onsdagar kl 18.30

18 mars

Den svenska modellens olika delar och utmaningarna som denna står inför idag.

15 april

Lönekampen i den fackliga avtalsrörelsen.

13 maj

LAS-utredningen och hotet mot anställningstryggheten.

9 september

Hur bildar vi opinion för löntagarperspektivet?

14 oktober

Vad är alternativet till marknadsutställningen av den offentliga välfärden?

11 november

Rekryterings- och organiseringsmetoder.

Plats: Vänsterns hus, Nobelv. 51
Anmäl dig till Patrik Strand på mail: patrik.strand@vansterpartiet.se

20/4

Öppen träff om förändringar på arbetsmarknaden!

Ali Esbati

Ursula Berge

Tina Christensen

Paula Mulinari

Välkommen på samtal med företrädare från fackförbund och vänsterpartiet!

Medverkar gör **Ali Esbati**, Riksdagsledamot och arbetsmarknadspolitisk talesperson för Vänsterpartiet, **Ursula Berge**, samhällspolitisk chef på fackförbundet SSR och **Tina Christensen**,

avdelningsordförande fackförbundet Kommunal Skåne. Modererar gör **Paula Mulinari**, forskare och universitetslektor från Institutionen för socialt arbete på Malmö Universitet.

Håll utkik efter arrangemang för mer information!

Måndag 20 april

Tid: 18.00

Plats: Folkets Hus i Lund

Arrangör: Vänsterpartiet i Region Skåne, medarrangör ABF Skåne.
Begränsat antal platser, först till kvarn!

Malmö

**En kamp för överlevnad – en strid för rättvisa:
Kvinnokamp klimatkamp**

Feminismen har inte gått för långt, vi har inte gått långt nog!

I alla kvinnors liv och vardag är patriarkatets förtryck närvarande. Även så i klimatfrågan. Det är kvinnor som tar de största konsekvenserna av den klimatpåverkan som mån år största orsaken till. Klimatkrisen påverkar människor olika.

De med minst resurser tar oftast de största smällarna och 70procent av de fattigaste i världen är kvinnor. Klimatperspektivets fokus måste ändras från ett tekniskt fokus till att även handla om social hållbarhet ur ett feministiskt perspektiv.

Det är dags att knyta ihop klimatkampen med den feministiska kampen!

Internationella kvinnodagen 2020 bjuder på föredrag, demonstration, filmvisning och musik i klimatets och feminismens tecken.

Kl. 10.00-12.00 – Brunch, panelsamtal och underhållning på Panora

Kl. 13.00-15.00
Demonstration, Gustav Adolfs torg

Kl. 16.30-18.00
Filmvisning, Panora, insläpp kl. 16.00

Stanna kvar på mingel efter filmen. Musik, politik och feministiskt självförsvar utlovas!

Kristianstad

Plats: utanför Galleria Boulevard
Tid: kl 14.00

I Kristianstad kommer vi manifesteras på Internationella Kvinnodagen utanför Galleria Boulevard i centrala Kristianstad med start kl 14.00. Tal och utdelning av nejlikor till kvinnorna.

Simrishamn

Plats: Stortorget

På Internationella Kvinnodagen, 8:e mars, står vi som många år tidigare på Stortorget i Simrishamn o delar ut 100 vackert röda nejlikor till stadens kvinnor. Varje nejlika har en liten pappersbanderoll med texten: En del kvinnors situation får oss att se rött.

Tomelilla

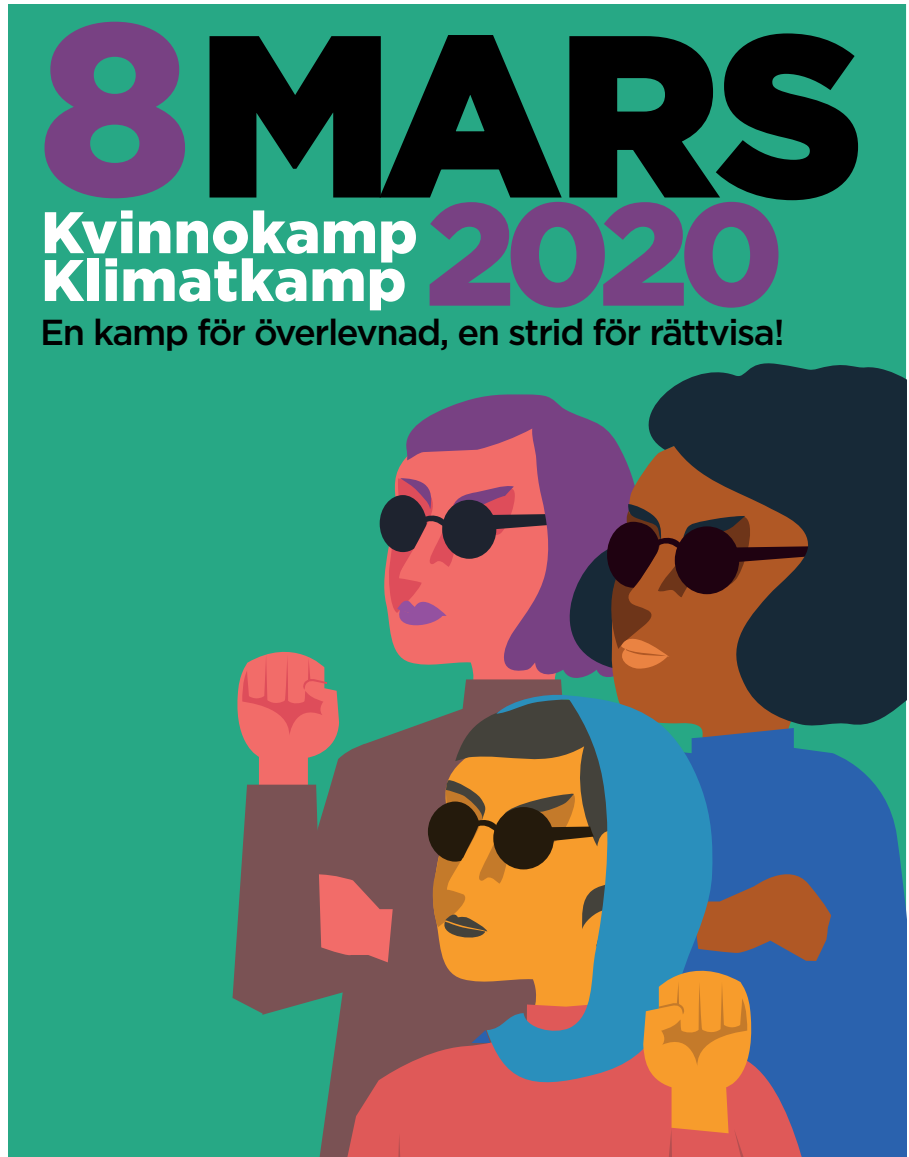
Tid: kl 13.00

Från kl 13 söndag 8 mars delar V-Tomelilla som vanligt ut nejlikor till Tomelillas kvinnor.

Ystad

Ystads partiförening kommer att dela ut röda nejlikor samt flygblad den 8 mars! Vi kommer att röra oss i centrala stan, på gågatan och vid stationen.

Helsingborg

Lördag 7 mars är Vänsterpartiet på Södersalen på ABF i Helsingborg kl 10–16. Vi ska läsa dikter skrivna av kvinnor, ha en utställning, fika, hålla tal. Kl 13–14 har vi en stadsvandring om kända kvinnor i vår stad. Stadsvandringen hålls av föreningen Kvinnohistoria. Vi bjuder Kurdiska, Palestinska och Iranska kvinnoföreningen.

Internationella kvinnodagen

8 mars uppmanar vi våra medlemmar att ansluta sig till firandet på Dalhem som organiseras av Iranska kvinnoföreningen eller till något av andra firanden i staden.

Lund

Manifestation på internationella kvinnodagen med Vänsterpartiet och Ung Vänster. Tid och plats meddelas senare.

NOTISER

1972 ordnade Grupp 8 och Svenska Kvinnors Vänsterförbund det första svenska öppna 8 mars-mötet.

8 mars är helgdag i 27 länder, till exempel Burkina Faso, Turkmenistan, Eritrea, Angola, Ukraina. Osäkert om det hjälper kvinnokampen?

Nästa nummer av Folkviljan
kommer ut 17 april med bland annat
"allt" om 1 maj!
Vill din förening synas i tidningen?

Vill ni berätta, tycka, informera?
Välkommen med material till
skane@vansterpartiet.se (förening) eller
folkviljan@vmalmo.se (enskild).

**Manusstopp
30 mars!**

Klimatkrisen slår hårdast mot kvinnor världen över

Men ekofeminister och bondenätverk
erbjuder motståndshandlingar och alternativ

Rita är ordförande i Marracuene distriktunionen 2016, som är en del av den Moçambikiska bonderörelsen.

När tsunamin slog till mot Sydostasien 2004 dog tre gånger så många kvinnor än män.

Vid orkanen Katarina 2005 var det framförallt den afroamerikanska befolkningen och kvinnliga låginkomsttagare i New Orleans som drabbades hårdast av översvämningar och de efterföljande konsekvenserna som husförstörelse och ökad ekonomisk utsatthet.

Efter cyklonen Idai som drabbade Mozambique 2019, tvingades kvinnor ha sex i utbyte mot att få tillgång till matpaket som givits i samband med humanitära insatser.

Kort sagt, klimatkrisens konsekvenser struktureras utifrån de könade, klassificerande och rasifierande strukturer som det globala kapitalistiska systemet befäster både lokalt såväl som globalt.

Hur kvinnokamp, klasskamp, antirasism och klimatkamp hör samman

Ökade medeltemperaturer, höjning av vattennivåer, torka och matbrist. Allt detta som kopplas till dagens klimatkris är inneboende konsekvenser av den globala kapitalistiska ekonomin. Det vill säga ursprunget ligger inom den logik där arbetare, miljö och ekosystem underordnas jakten på profit. Inom ett kapitalistiskt system utgörs den samhälleliga relationen till naturen inte enbart av ett förhållande där skog, marker och hav betraktas som ting som företag och stater har rätt att exploatera i oändlighet. I samspel med patriarkala strukturer och koloniala arv på den globala nivån, ser vi även hur kapitalet verkar könat och rasistiskt. Primärt icke-vita kroppar, ofta kvinnor, feminiseras, underordnas och betraktas som disponibla. Och ofta är det de som får betala priset när multinationella företag inom gruvdrift, kommersiellt jordbruk, skogsavverkning med flera söker nya skogar att avverka, nya jordbruksmarker att bruka och i sin tur pådriver den globala uppvärmningen.

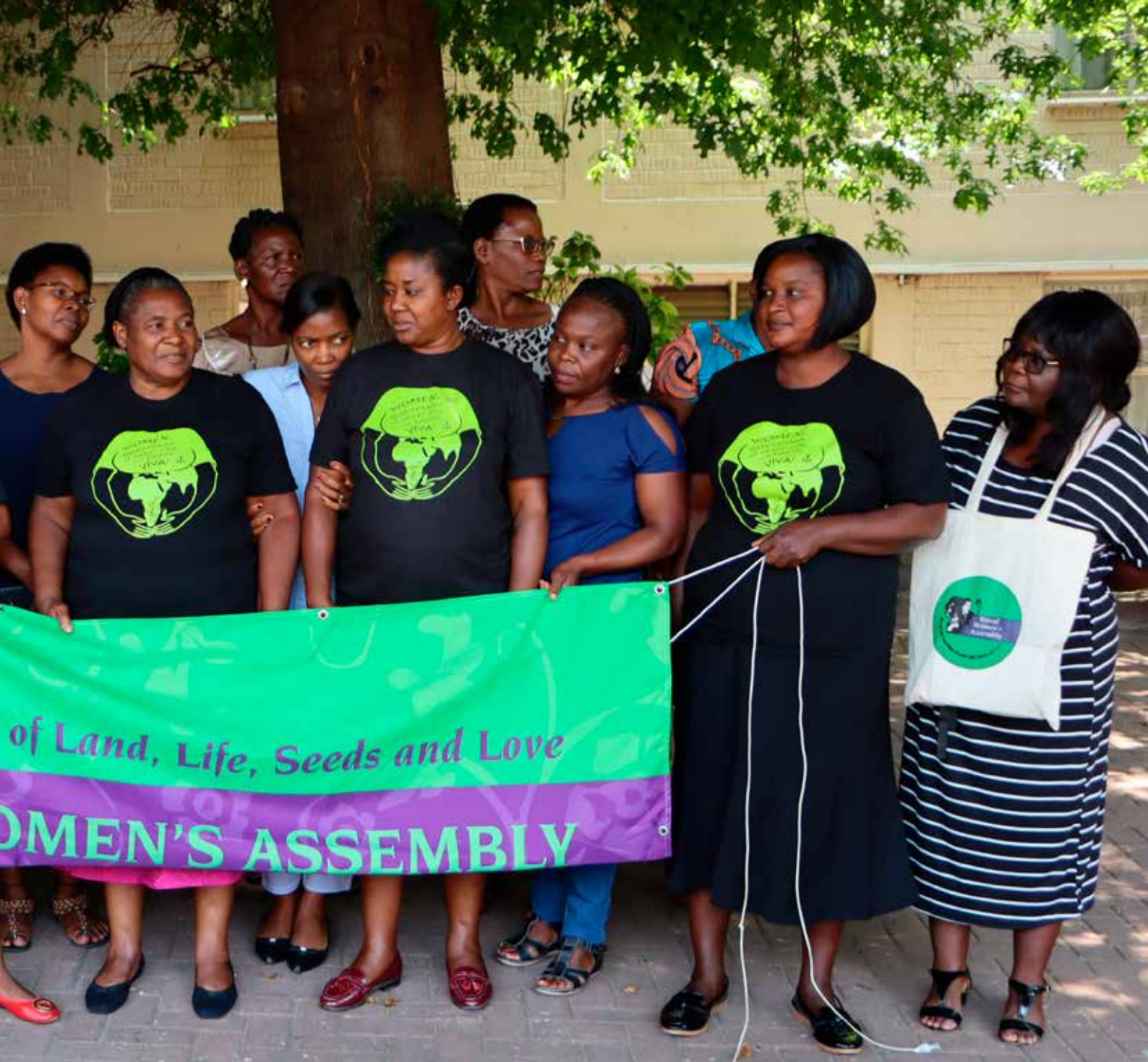
Jordbrukssektorn som hotas av- och som pådriver klimatkrisen

Jordbrukssektorn är ett tydligt exempel på hur kvinnliga bönders uppehälle och tillgång till mat hotas av å ena sidan, multinationella företags vinstintresse (landgrabbing, tung kemikalieanvändning, monokulturell odling av exportgrödor), å andra sidan de medföljande klimatrelaterade effekter som just det vinstdrivna

jordbruket för med sig (maskinellt och fossilt, urlakning, försämring av jordens bindning av koldioxid). Således, som kvinnlig bonde i regioner som södra Afrika måste de inte enbart föra kampen mot det kommersiella jordbrukets expansion. En frisk natur är fundamental för att en bonde skall kunna försörja sig och därför befinner de sig även ofta vid fronten av en klimatkamp.

Feministiska bondenätverk gör motstånd – exempel från södra Afrika

Rural Women's Assembly, en partner till solidaritetsorganisation Afrikagrupperna, är ett feministiskt bondenätverk i södra Afrika som kopplar samman kvinnokamp, antirasism, klasskamp och klimatkamp. Bortsett från att de utför påverkansarbete mot de nyliberala utvecklingsmodeller, de som verkar för att länders ekonomier

ska öppna upp för företags övertagande av land, ökad gruvdrift och jordbruk för biobränslen/djurfoder, praktiserar motståndsstrategier som garanterar småskaliga bönders tillgång till uppehälle och agroekologisk matproduktion. Här läggs betoning på en feminism som är rotad i det lokala såväl med en förståelse där människor ses som en del av naturen. Därav jobbar man för folkbildning kring agroekologi, det vill säga jordbrukskunskaper som bygger på lokala frösorter

samtidigt som man använder naturliga processer som samodling av växter och kompostrester för att tillföra näring i jorden.

Kvinnokamp och klimatkamp skall vara en global solidaritetsrörelse

Den kommande internationella kvinnodagen är ett tillfälle att uppmärksamma hur den intensifierade klimatkrisen slår

allra hårdast mot kvinnor i arbetarklassen världen över. Men inte minst är det en dag att verka för internationell solidaritet och rörelser över gränser. Detta innebär bland annat att vi ska belysa den klimatkamp som kvinnliga bondenätverk bedriver världen över och lära från deras kunskaper som är centrala i den globala kampen mot fortsatta koldioxidutsläpp.

Text Lisa Broberg

Foto: Afrikagrupperna

Äldreboom – ohoy

Det finns många sätt att tackla en växande äldre befolkning. Jänkarna bygger "Silverados", inhägnade villor för gråsuggor med fylld plånbok. Rena skräcken!

"Vad fan får jag för pengarna"-karln, Leif Östling, bygger ett sådant på Lidingö, ett grått groggsamhälle för privata försäkringar. Så sprider det sig, det äckliga klassamhället.

Vad gör Malmö när äldre blir fler?

I dag är 340 000 personer malmöbor, om tio år förväntas det vara 390 000 och två grupper ökar mest: 16-19-åringarna och de över 80 år, de fördubblas. Vi står inför en äldreboom.

Så frågan – vad betyder äldre för Malmö? Är det bara något katten kasat in?

Det låter provokativt, men när reell planering för äldreboomen saknas är den berättigad.

Isolerade hemma

Staden med en medelålder på 35 år vill knappast lyfta fram sina "gamyler" och det talas tyst om att äldreomsorgen – liksom skolan – är underfinansierad. Ulla Anderssons (V) miljarder till välfärden är räddningen i år.

Malmöns plan för att klara äldreboomen är inget eget krypin med gemensamhetsrum i ett trygghetsboende, vilket fullmäktigeledamöterna Gunilla Ryd och Anders Andersson så klokt motionerat om.

Nej! Planen är att gamla ska bo kvar hemma, oavsett hur gamla, multijuka, isolerade, dementa eller ensamma de är. Där kan en "tryggt" sjunka ner i ännu mer sjukdom och isolering! Hemtjänsten fixar!

Men var finns de utbildade kloka kvinnor som vill och orkar jobba i hemtjänsten?

Och hemtjänst ersätter inte bra trygghetsboenden.

En kvinnofråga

Bilden är klar: den feministiska storstriden handlar om äldreomsorgen och där dominerar kvinnorna.

Över 70 procent av dem som får offentligt finansierad äldreomsorg är kvinnor.

Susanne Björkenheim på PRO Malmö 8 mars-event 2019

"Min oro är att vi går på pumpen när det gäller att göra samhället mer jämlikt om vi inte värnar våra äldre bättre. Att satsa på bra äldreomsorg är socialistisk, feministisk politik i grunden!"

70 procent av den omsorg som utförs obetalt av anhöriga ges av kvinnor. Och kvinnor utgör mer än 90 procent av alla som arbetar i äldreomsorgen.

Det handlar om kvinnors hälsa, kroppar, välbefinnande, lycka – som omsorgstagare, anhörig, anställd. Om kvinnors egen försörjning och oberoende.

Det arbete miljontals kvinnor runtom i världen tvingas göra oavlönat betalar vi för. Kvinnorna har professionaliserat omsorgen.

Ändå ses det som mindre värt än männens jobb – vem som helst kan väl sköta en gammal kärring?

Så fel – det finns inga enkla jobb i äldreomsorgen. Men resurserna fördelas fel.

Vi har så rätt när vi säger att välfärden måste värnas. För den enskilda som är beroende av den, och för att samhället inte ska glida ännu mer isär.

Det gäller även boendet, när hyran sväljer hälften och mer av den tidigare undersköterskans pension.

Äldreomsorg är feminism

Vänsterpartiet borde knyta en allians med Kommunal för att lyfta hela omsorgsycket, så att de som jobbar med äldre själva inte blir fattigpensionärer.

Klassamhällets avgrund finns här på riktigt. Och "ålderism", det vill säga fördomar och diskriminering av äldre på grund av ålder, drabbar äldre kvinnor mest, oavsett det gäller förtroende inom partiet eller livsvillkor.

Min oro är att vi går på pumpen när det gäller att göra samhället mer jämlikt om vi inte värnar våra äldre bättre. Att satsa på bra äldreomsorg är socialistisk, feministisk politik i grunden!

Text: Susanne Björkenheim

Foto: Anneli Nygårds, PRO

Illa ställt med jämställdheten i januariavtalet

I det januariavtal som regeringen har slutit med Centerpartiet och Liberalerna finns flera punkter som riskerar att påverka jämställdheten mellan män och kvinnor negativt. Några av dem är LAS, RUT och avskaffad värnsskatt.

I enlighet med januariavtalet avskaffades värnsskatten från och med 1 januari i år. Värnsskatten var en tilläggsskatt på fem procent för de som 2019 tjänade mer 61 000 kronor i månaden. Ungefär en halv miljon svenskar har så hög inkomst, av dessa är sju av tio män.

Den totala kostnaden för staten att avskaffa värnsskatten ligger på sex miljarder om året vilket motsvarar lönen för 15 000 undersköterskor.

Enbart Volvos VD tjänar 2,5 miljoner kronor om året på att värnsskatten avskaffades. Sammantaget innebär slopad värnsskatt att de ekonomiska klyftorna kommer att växa ännu snabbare och att mindre pengar omfördelas från de rikaste till alla oss andra.

I januariavtalet slås fast att RUT ska byggas ut. Både i form av vad som omfattas, och hur mycket subvention som respektive individ kan få under ett år. Taket i RUT ska tredubblas och ett införande av ett äldre-RUT ska utredas.

Under förra året gjordes det rutavdrag för nästan sex miljarder kronor. När Myndigheten för tillväxtanalys gjorde en analys av hur stor kostnaden för staten var för varje nytt heltidsjobb som skapades tack vare RUT, så landade siffran på omkring två miljoner. En summa som motsvarar 3-4 nya jobb inom välfärden.

Ett införande av äldre-RUT har även andra problem, sett ur både klass- och feministiskt perspektiv. Runt om i Sverige genomförs det försämringar i hemtjänsten till följd av att statsbidragen till kommunerna inte har höjts i tillräcklig omfattning.

Snart kommer de som har råd att kunna köpa hjälp subventionerat av staten på den privata marknaden, medan andra får sämre levnadsstandard, eller behöver lita på att släktingar hjälper till i högre omfattning än idag. Här vet vi redan idag att det i dessa situationer oftast är kvinnor som i högre utsträckning hjälper sina äldre släktingar när välfärden sviker.

I januariavtalet ingår att Lagen om anställningsskydd, LAS, ska ändras så att det blir lättare för arbetsgivare att göra sig av med vem dem vill.

Det kommer alltså bli betydligt sämre anställningstrygghet ifall detta blir verklighet.

Enligt avtalet ska ett lagförslag arbetas fram på regeringskansliet, men ifall arbetsmarknadens parter kommer överens om ett liknande förslag så ska det senare förslaget användas. Det pågår därför förhandlingar mellan fackförbund och arbetsgivarorganisationer kring LAS.

Flera stora fackförbund, däribland Kommunal, har lämnat förhandlingarna. Bland annat för att de inte har kunnat ställa sig bakom skrivningar om att det inte längre ska krävas saklig grund för att avskeda någon.

Försämringarna som planeras inom LAS riskerar att skapa tystare arbetsplatser vilket är negativt för hela samhället. Det riskerar att skapas en tystnadskultur där saker som brister i arbetsmiljön inte vågar dryftas. Detta kan inkludera en rädsla av att lyfta upp problem med sexuella trakasserier utifrån en rädsla att få sparken.

Text: Jesper Sahlén

”

Den totala kostnaden för staten att avskaffa värnsskatten ligger på sex miljarder om året vilket motsvarar lönen för 15 000 undersköterskor.”

Kommunal har lämnat förhandlingarna om att LAS ska ändras så att det blir lättare för arbetsgivare att göra sig av med vem dem vill utan krav på saklig grund.

Politisk kultur

Malin Granroth väntade sitt första barn och tvingades samtidigt hantera oron för att inte veta var hon skulle få föda.

Så blev serietecknarens graviditet ett debattinlägg om svensk förlossningsvård.

Serieromanen – *En klump i magen* – kommer ut 19 mars.

Titeln på boken är medvetet dubbeltydig. Den är inte bara en skildring av en graviditet, utan ska också ses som en skarp kritik mot de förhållanden som råder för kvinnor som ska föda barn.

– Jag väntade mitt första barn för fem år sedan, och då var det rekordfullt på avdelningarna i både Malmö och Lund med idel hänvisningar till det ena eller andra stället. Den oro jag beskriver i boken handlar bland annat om att inte veta var jag skulle förlösas.

– Det är tillräckligt omtumlande att vara gravid, utan att dessutom behöva hantera den osäkerheten.

En klump i magen ges ut på Kartago förlag och finns från 19 mars på nätet och i boklådorna. Pris 169- 229 kronor.

– När jag fick mitt andra barn för två år sedan hade ingenting förändrats. Vården är fortfarande lika otillgänglig.

Kritiken av förlossningsvården i hennes bok kan också ses i ett vidare perspektiv.

– Det är så lätt att dra ner på vård som främst utnyttjas av kvinnor.

Den mångåriga bristen på gynekologer i regionen är ett annat exempel.

Malin Granroth är en 32-årig serietecknare och illustratör med bas i Malmö. Det är en osäker bransch.

– Det är svårt att försörja sig, så jag är inte i branschen för att tjäna mycket pengar utan för att jag älskar det.

Otrygga arbetsförhållanden påverkar, så är det för de flesta kulturutövare, och Malin Granroth känner det ofta ensamt att vara hänvisad till sig själv och egna firman. Så för henne är det viktigt att vara en del av ett kollektiv. Det är dessutom är utvecklande.

Tillsammans med elva andra kulturutövare jobbar hon i en ateljé i stadsdelen Seved i Malmö och är sedan 2013 medlem i det feministiska seriekollektivet Dotterbolaget.

– För mig är det viktigt att Dotterbolaget är feminisistiskt, och icke hierarkiskt. Vi stöttar varandra i stället för att konkurrera, och vi tipsar uppdragsgivare och andra om varandra. Och när jag fundrade på den här boken så pushades jag till att våga projektet av de andra.

Malin Granroth blev serietecknare för ”att det är så himla kul, det roligaste jag vet”. Hon har studerat på Kvarnby serieskola och Högskolan för design och konsthantverk, HDK, i Göteborg.

Hon har dessutom ett starkt politiskt intresse som hon närt hela sitt vuxna liv. Från politiken, de egna erfarenheterna och från andra konstformer som musik och film, hämtar hon inspiration.

– Skapande och politik är en god kombo, säger hon.

Och det tycks vara Malin Granroths signum.

Text: Maria Källberg

Foto:

Twitter och tårgas

Bokrecension:

Twitter and tear gas

Zeynep Tufekci

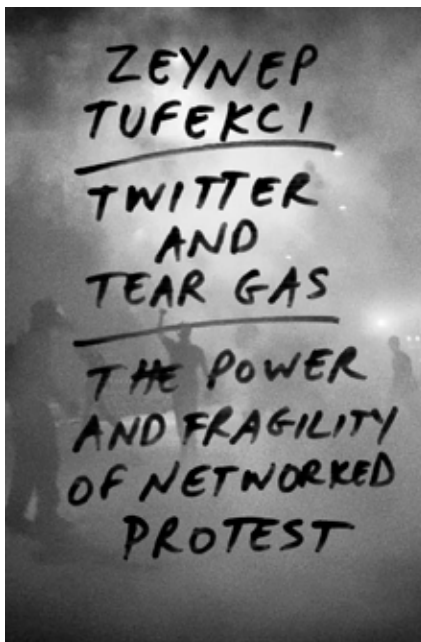
Yale University Press, 2017

Arabiska våren i början av 2010-talet sågs av många som ett bevis på kraften i sociala medier, speciellt tillsammans med Occupy, demonstrationerna mot Donald Trump och andra massrörelser som möjliggjorts av Twitter, Whatsapp och Facebook.

Men Donald Trump sitter obekymrat kvar, i Syrien slog regimen ned proteströrelsen och Occupy lyckades inte stoppa frihandelsavtalen. I skrivande stund är det stora protester i Iran, Irak och Hong Kong, men med oklara resultat.

Twitter and tear gas är forskaren Zeynep Tufekcis analys av varför de nya massrörelserna har misslyckats med att få igenom sina krav, hur teknik ger möjligheter för protest och hur makthavare har svarat på detta.

Boken bygger på hennes direkta erfarenhet av, och i vissa fall deltagande i, proteströrelser från nittio-talet och framåt, från zapatister i Mexico, till Occupy och protesterna i Istanbul. Det är en klarsynt analys av vilka styrkor och svagheter sociala medier och annan ny teknik har. Två viktiga koncept hon tar upp är "taktisk

frysning" och "kapacitet och signaler". Taktisk frysning är svårigheten att gå från framgångsrika massprotester till att uppnå faktiska politiska resultat. Ledarlösa och distribuerade rörelser har svårt att enas om krav eller byta taktik – de fastnar i det som en gång fungerat, även när andra metoder behövs.

"Kapacitet och signaler" handlar om hur massrörelser signalerar sin styrka. Internet har sänkt tröskeln för organisering, vilket paradoxalt gjort massprotester

mindre värda. Att anordna en marsch med en miljon deltagare på 1960-talet krävde månader av förberedelser, men eftersom det idag är enklare är det inte en lika stark signal: en rörelse måste demonstrera sin kapacitet att påverka för att politiker ska lyssna – en massprotest av personer som inte röstar kommer med rätta ignoreras.

Även om Zeynep Tufekci är forskare är boken tillgänglig, engagerande och konkret. Boken finns att ladda ner gratis och rekommenderas för alla som är intresserade av att mobilisera eller förstå dagens proteströrelser.

Text: Johan Strandell

Fyll Folkviljan med noveller!

Skrivtipset/temat är "gräv där du står". Det är ju ofta i den egna vardagen, bland det som finns närmast omkring dig, som idéerna uppstår.

3000 tecken (inklusive blanksteg) får den vara, titel oräknat.

(Vill du använda pseudonym är det okej,

men vi måste ha ditt riktiga namn för att kunna trycka texten.)

Skicka in till **folkviljan@vmalmo.se**
Novellerna publiceras från och med kommande nummer och två nummer framåt.
Ha det så kul, och tack på förhand!

Stoppa gräddfilerna i vården!

Det tog inte lång tid för bläcket på januariavtalets signaturer att torka innan de privata vårdgivarna återigen vädrade morgonluft. Avtalet säger ju att privata initiativ ska välkomnas. I Skåne ser vi hur Alliansen förbereder flera vårdval, nationellt ser vi hur apotekskedjor köper in sig i nätläkare och hur privata kliniker öppnar med hjälp av privata sjukförsäkringar.

Men detta möter motstånd. Kritiken mot privatiseringarna ökar. Det märktes i den rungande nej-segern i Helsingborgs folkomröstning om försäljning av det kommunala energibolaget Öresundskraft och det märks i personalens massiva mobiliseringar mot Alliansens privatiseringsplaner i regionens sjukvård.

För sjukvården är detta en av nutidens viktigaste frågor. Det är tid att nu resa sig upp för en solidarisk offentligt finansierad sjukvård som styr efter behov och inte köpkraft. Vi ser hur privata sjukvårdsförsäkringar drastiskt ökat i Sverige under de senaste 15 åren. En central förutsättning för ökningen är att allt mer av den offentliga sjukvården utförs av privata företag via olika former av vårdval och upphandlingar. Det finns idag inget regelverk som styr hur dessa företag ska prioritera patienter beroende på om de kommer med en privat sjukvårdsförsäkring eller om de kommer via den offentliga sjukvården. I medierna har vi kunnat läsa om privata vårdgivare som är öppna med att de prioriterar försäkringspatienter före andra patienter. Vård ges alltså inte efter behov utan efter vilken patient som anses

ge bäst ekonomisk avkastning. Patienter uppmanas i medialt uppmärksammade fall att teckna privata sjukförsäkringar för att få snabbare tillgång till vård.

Detta är ett hot mot sjukvården på flera sätt. Dels stänger ekonomiska förutsättningar ute människor i ett system som börjar bygga på privat finansiering via privata sjukförsäkringar, och dels riskerar det att stänga ute människor som de facto är sjuka, och så att säga inte så lönsamma för de privata sjukförsäkringarna. Det är ett system som gynnar friska, unga, högt utbildade människor med höga inkomster. Motsatsen till vår politiska målsättning om en avgiftsfri sjukvård till alla efter behov. Ett samhälle som graderar människor efter köpkraft är inte värdigt.

I Region Skåne har vi tillsammans med personal, patienter, fackföreningar och opinion lyckats stoppa flera vårdval och i regionstyrelsen har vi tagit initiativ till ett ärende som vill ta bort möjligheten för privata vårdgivare att blanda offentligt finansierad vård och privata sjukförsäkringspatienter lokalt. Det har ännu inte behandlats i regionen, men frågan om rätten till en jämlik offentlig vård som utgår från dina behov är högt på vår dagordning. Under våren fortsätter Alliansen att presentera nya förslag på vårdval, närmast kommer förslag om vårdval för barn- och ungdomspsykiatri. Vi tänker inte ge oss. På nationell nivå bedriver vi politisk kamp för att upphäva lagstiftningstvång om privata vårdval inom primärvården och i regionen driver vi på för att ta tillbaka de vårdval som finns, och mot de planer som finns på nya.

Kampen för en offentligt finansierad sjukvård är mer trängande nu än den varit länge. Och vi har opinionen med oss. Kom med i kampen du med!

Text: Sara Svensson, regionråd för Vänsterpartiet i Region Skåne

Foto: Niklas Laurin →

FAKTA

Det är tillåtet att bedriva hälso- och sjukvård helt privat samt att teckna privata sjukvårdsförsäkringar. Dock anger hälso- och sjukvårdslagen att sjukvård ska ges till den med störst behov först. Därför är det centralt att den

offentligt finansierade vården som styrs av hälso- och sjukvårdslagen inte blandas med sjukvård som ges genom privat finansiering eller privata sjukvårdsförsäkringar. Fram till 2007 var detta inte tillåtet i Sverige.

Idag måste regionerna ha vårdval inom primärvården, därutöver kan regionerna välja att göra vårdval inom den öppna specialiserade verksamheten. I Region Skåne finns vårdval inom 10 ytterligare områden.

Vill du läsa mer om hur privatiseringarna drivs på och har genomförts i Sverige? Läs gärna boken "När sjukvården blev en marknad" av Göran Dahlgren.

”Det är tid att nu resa sig upp för en solidarisk offentligt finansierad sjukvård som styr efter behov och inte köpkraft.”

Fråga inte vad du kan göra för kollektivtrafiken, fråga vad kollektivtrafiken kan göra för Skåne.

Vad kan kollektivtrafiken göra för arbetslösheten i Skåne? Vad kan kollektivtrafiken göra för jämlik tillgång till kultur? Vad kan kollektivtrafiken göra för avknoppningen till mindre orter i Skåne?

Istället för murar – en fri kollektivtrafik – för ett sammanhållet Skåne

Vänsterpartiets mål är att kollektivtrafiken ska vara så pass väl utbyggd och billig att det alltid är enklare att åka kollektivt än att ta bilen. Kollektivtrafiken ska finnas tillgänglig för såväl vardaglig pendling som för resor med fritidsändamål.

Det är en lång väg kvar för att nå dit, men med en offensiv kollektivtrafikpolitik kan mycket förändras.

Trafikfrågor är centrala i planeringen för ett hållbart Skåne. Kollektivtrafiken är avgörande för att personer som bor i Skåne ska kunna resa mellan och inom städer, framförallt om det inte finns tillgång till bil eller längs sträckor där det är för långt att cykla.

Bilen kommer fortfarande att behövas som ett komplement till kollektivtrafiken. Den offentliga sektorn har en viktig uppgift i att efterfråga nya drivmedel och pressa på för en grön omställning, och för att se till att de få bilar som fortsatt behövs i framtiden drivs av fossilfria bränslen.

Varje år gör Svensk Kollektivtrafik, bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige, en kollektivtrafikbarometer. En rapport de har tagit fram sedan 2001.

För Skånes del var uppdelningen 2018

mellan resenärstyper 40 procent bilister, 42 procent växlare, 14 procent kollektivtrafikresenärer och två procent sällanresenärer, enligt Kollektivtrafikbarometern: Årsrapport 2018, Svensk Kollektivtrafik.

Bilister reser minst en gång i månaden med bil och reser någon gång per kvartal eller mer sällan med kollektivtrafiken. Växlare reser minst en gång i månaden med såväl bil som kollektivtrafik. Kollektivtrafikresenärer reser minst en gång i månaden med kollektivtrafik, och reser någon gång per kvartal eller mer sällan med bil. Sällanresenärer reser någon gång per kvartal eller mer sällan med såväl bil som kollektivtrafik. I samma rapport så ser vi att marknadsandelarna för kollektivtrafik är klart högre bland personer som bor i städer jämfört med dem som bor på landsbygden. Den är även högre bland kvinnor jämfört med män och minskar med stigande ålder. Marknadsandelen är högst i den yngsta åldersgruppen och lägst i den äldsta åldersgruppen.

Trafiken står för en stor del av vår klimatpåverkan. För att minska trafikens miljö- och klimatpåverkan räcker det inte att bilarnas utsläpp minskar. Vi måste också öka kollektivtrafikens andel av resorna.

30 procent av alla resor med motorbu-

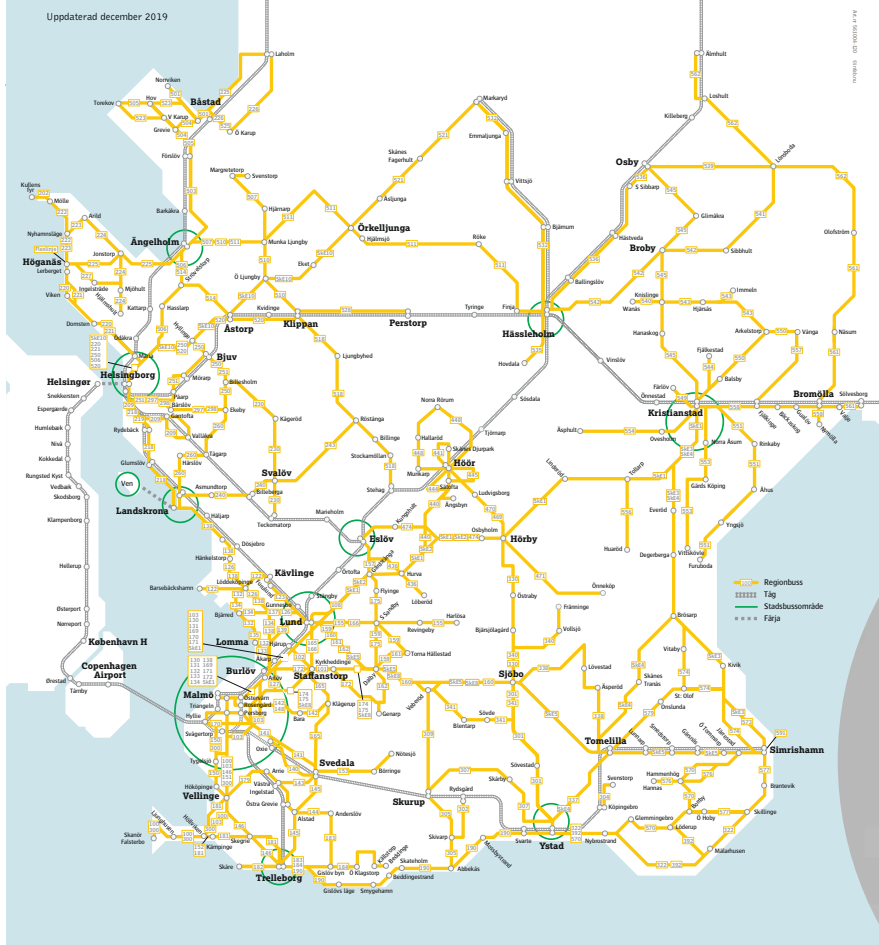
ren trafik i Skåne 2018 var kollektivtrafikresor, strax under det nationella snittet på 31 procent. Men det mest oroande är att den siffran sjunker i Skåne.

Året tidigare låg siffran på 32 procent. Rapporten för 2019 har inte kommit ut än, men med Alliansen vid ratten är en spådom att den siffran inte ökar. Detta är en trend som behöver vändas. Ska andelen som åker kollektivtrafik öka på allvar behövs en satsning på utbyggd kollektivtrafik.

Ojämligheten får ett starkare grepp om Skåne. Orterna där de nya företagen etablerar sig blir mer och mer koncentrerade och det blir svårare att åka buss till jobbet för den som bor på exempelvis östra sidan av Skåne.

Samtidigt erbjuder Skånetrafiken kommunerna att själva betala för den trafik som Skånetrafiken inte vill betala för. SKR (Sveriges kommuner och regioner) har förutspått en ekonomiskt tuffare tid för kommunerna. I praktiken får det som effekt att bara de kommuner som redan har det gott ställt har möjlighet att ta detta "erbjudande". Det är inte en politik för ökad jämlikhet.

Flera av Skånes kommuner har valt att införa avgiftsfri kollektivtrafik för

personer över en viss ålder. I dessa fall har kommunerna själva betalat för att äldre ska kunna åka avgiftsfritt och sett stora vinster med detta. Vänsterpartiet vill inte att det ska spela roll var i Skåne man bor utan att alla som fyllt 65 år ska få åka avgiftsfritt med Skånetrafikens bussar och tåg i hela regionen.

Med folkomröstningen i Helsingborg i ryggen där medborgare från alla läger gjorde det väldigt klart för Helsingborgs kommun att utförsäljning av den gemensamma välfärden inte är önskvärd, så behöver vi lyfta opinionen att förstå vikten av att driva kollektivtrafik i egen regi. Och med det lämna gamla hjulspår där lönsamhet sätts före jämlikhet och människors vardag.

Genom att planera regionen demokratiskt och placera regionens olika verksamheter runt om i Skåne istället för att koncentrera dem till Malmö/Lund kan regionen bindas ihop och flerkärnigheten stärkas. Det förutsätter en utbyggnad av kollektivtrafiken.

Vårt mål är en utbyggd, avgiftsfri kollektivtrafik som funkar för alla. Möjligheten att resa billigt och klimatsmart ska vara i fokus, inte företagets vinstmaximering.

Vägtrafiken står för ungefär en tredjedel av koldioxidutsläppen så kollektivtra-

fiken är ett viktigt medel för att minska klimatutsläppen. Men för att vi ska kunna göra det behöver vi erbjuda en kollektivtrafik som prioriterar människor, där vi satsar på utbyggd kollektivtrafik och jämlikhet framför utbyggnad av E6:an.

Jens Holm, Vänsterpartiets miljöpolitiska talesperson skrev i ETC (21 dec 18) att med nolltaxa sammanflätas flera visioner; allas lika rätt att röra sig i det offentliga rummet, en region utan spärrar och kontroller och – givetvis – minskade utsläpp av växthusgaser.

Ett hållbart samhälle är ett samhälle som tar ansvar för framtiden och minskar koldioxidutsläppen. Ett hållbart samhälle är också ett samhälle som byggs för alla invånare. När Vänsterpartiet pratar om hållbarhet handlar det om att radera ojämlikheten i samhället.

Jens avslutar sin artikel med att nolltaxa inspirerar. Den väcker hopp om hållbara och tillgängliga städer, orter och landsbygder. Det är konkret och visionärt på samma gång. Det går att införa stegvis eller direkt. Låt denna viktiga debatt om vänstervisioner i kollektivtrafiken fortsätta!

Werner Petersson, politisk sekreterare, Vänsterpartiet i Region Skåne

Jens Holm, Vänsterpartiets miljöpolitiska talesperson skrev i ETC (21 dec 18) att med nolltaxa sammanflätas flera visioner; allas lika rätt att röra sig i det offentliga rummet, en region utan spärrar och kontroller och – givetvis – minskade utsläpp av växthusgaser.

Den parlamentariska rundan med det nya biljettsystemet... eller, vad var det vi sa?

”Utveckling betyder fler turer medan effektivisering betyder färre”

Citatet kommer från en läsförklaring av det brev som gick till kollektivtrafiknämnden från Skånetrafiken inför dialogrundan 2020.

Det har varit generellt skral information till politiker i kollektivtrafiknämnden, inte minst med tanke på storleken på de förändringar som genomförts. När vi i nämnden ställt frågor om hur man ska kunna resa om man inte har ett kontokort (som minderårig, papperslös, skuldsatt eller liknande) har vi blivit lovade dragningar som aldrig kom. Skånetrafikens informationsträff hölls samtidigt med ett möte i regionfullmäktige - vilket effektivt hindrade politiker från att delta.

Denna process kunde vi inte acceptera.

Vi lyfte en debatt i regionfullmäktige där vi frågade ordföranden i kollektivtrafiknämnden, Carina Zachau, vilka initiativ hon tänkte ta för att förstärka dialogen mellan Skånetrafiken, kommunerna och invånarna i Skåne.

Vi frågade också vilka initiativ som kommer att tas för att den politiska styrningen och förvaltningen av Skånetrafiken ska bli mer transparent.

Svaren vi fick var att det visst fanns en dialog. Men kommunpolitiker över hela den politiska skalan har påtalat avsaknaden av precis det.

Den parlamentariska resan för det nya biljettsystemet som nu är igång började 2016 när beslutet togs i Regionfullmäktige. När frågan var uppe om att förändra zonsystemet lade Vänsterpartiet ett annat förslag än det som vi ser resultatet av i dag. Dessvärre fick det inget gehör hos

”Vi har under processens gång hållit ögonen på tillgänglighet och jämlikhet: pris-skillnader mellan app och jojo-kort och, frågor kring hur man ska kunna resa om man inte har en smartphone.”

dåvarande socialdemokratiska regionstyret. Med facit i hand hade Vänsterpartiets förslag löst en del av dagens problem.

Istället för orimliga prishöjningar innehöll vårt förslag, dels en pensionärsrabatt och förslag på att behålla duobiljetten (som idag kallas tillsammansbiljett). Duobiljetten är ett bra sätt att hålla priset nere när man reser med framförallt barn.

Vänsterpartiet ville göra förändringar i zonsystemet som i dag bygger på tre zoner (liten zon 18 kilometer, mellan zon 35 kilometer, stor zon hela Skåne)

V ville se fyra zoner med längre avstånd, vilket hade gett en betydligt jämnare prisfördelning. Dessutom större

zoner för betydligt fler områden i Skåne. Det hade förhindrat de prishöjningar som i dag slår hårt mot mindre orter och landsbygden i Skåne.

Vårt förslag innehöll också en ordentlig prissänkning. Vi vill steg för steg arbeta för ett mål där vi har avgiftsfri kollektivtrafik. Prisökningar och nedskärningar är något vi genom åren alltid reserverat oss mot på regionens alla nivåer.

Vi har under processens gång hållit ögonen på tillgänglighet och jämlikhet: pris-skillnader mellan app och jojo-kort och, frågor kring hur man ska kunna resa om man inte har en smartphone. Det senare är en fråga som vi lyft till fullmäktige.

Tillgängligheten är en otroligt viktig fråga för att kollektivtrafiken ska vara till för alla. Därför initierade vi en debatt med Moderaterna i fullmäktige om vem den skånska kollektivtrafiken ska vara till för. Vi saknar den politiska viljan hos Alliansen att garantera att alla oavsett betalform, funktionsvariation eller datorvana ska kunna åka med kollektivtrafiken. För vänsterpartister är det en självklarhet och en viktigt att slå vakt om.

I vår budget för 2020 drev vi på för följande att- sats:

– Att Region Skåne under 2020 genomför en analys av brister och utvecklingsbehov i det nya betalsystemet för att öka tillgängligheten för alla som reser med den skånska kollektivtrafiken

Arbetet med att få till en modern kollektivtrafik som är så pass väl utbyggd och billig att det alltid är enklare att åka kollektivt än att ta bilen fortsätter även in i detta decennium.

Werner Petersson, politisk sekreterare, Vänsterpartiet i Region Skåne

Folket vann över nyliberalismen

Vinsten i Helsingborg är en vinst för hela landets vänster. Den folkliga organiseringen som ledde fram till att Helsingborgs invånare röstade nej till att sälja Öresundskraft är precis vad vår tid behöver.

När jag gick i gymnasiet fanns det inget coolare än att vara liberal. Ja, det är faktiskt sant. Det var i mitten av 2000-talets första decennium och socialdemokratin som hade styrt landet i nästan hela min generations liv ansågs allt mer mossig och stagnerad.

Lisa Claesson

Liberalism i pastellfärg

Ur tv:n, radion och i debatterna gick det eviga mantrat på rundgång: "lösningen på alla samhällsproblem är att sänka skatterna". Inom modet var det inne med rosa pikéskjortor, backslick-frisyr och pärlhalsband. Skulle du vara fri, skulle du bli entreprenör. Kändisar som tidigare varit någon form av vänster kom ut och bekände sig som höger. Så småningom vann den borgerliga alliansen valet (2006) och tiden kunde inte andas mer nyliberalism.

Den tiden är nu förbi. Det anses inte längre som självklart bra med sänkta skatter för samhället. Högerpolitiken har visat oss att det inte gör att sakernas tillstånd förbättras, snarare tvärtom.

Historisk siffra

Är det någonstans liberalismens backlash kan förkroppsligas så är det i Helsingborg den 12 januari 2020.

Det var dagen då valresultatet visade att 96,4 procent röstat nej till att privatisera det kommunala energibolaget Öresundskraft. Valdeltagandet var 50 %, ett högt deltagande för att vara en lokal folkomröstning.

Nyheten om Öresundskraft slog ner som en bomb och spred sig snabbt över hela landet. Många chockades av det milt uttryckt raka och tydliga resultat Helsing-

borgs befolkning gett till de borgerliga politiker som tänkt att Öresundskraft skulle bli en smidig affär.

För Helsingborg var nog inte resultatet en lika stor chock. Det har pågått en massiv folklig mobilisering sedan långt tillbaka mot utförsäljningen. Folkinitiativet har haft en stor del i vinsten och samtliga rödgröna partier har kampanjat hårt för att staden ska rösta nej.

En käftsmäll

De visar oss i hela landet att organisering och mobilisering kan förändra de mest bedrövliga planer politiker kan få för sig att driva igenom.

Det bör alla ta med sig när vi nu bjuds in till kamp mot Januari-avtalets verklighet. Det är inte längre coolt att vara liberal. Människor vill inte ha privatiseringar, nedskärningar och nyliberal ekonomisk politik.

När vi organiserar oss och mobiliserar då vinner vi. Det ska vi alltid komma ihåg.

Text: Lisa Claesson

Möllaninitiativet

– en bojkott för förändring

Dåliga arbetsförhållanden på krogar är inget nytt, men ett uppmärksammat reportage i Kvällsposten på nyårsdagen blev startpunkten för en omfattande krogbojkott.

Trots att villkoren varit kända för myndigheter i årtal har litet hänt.

Är bojkott bästa vägen eller finns det andra metoder?

Något är annorlunda på Möllevången: restauranger som brukar vara fullsatta är övergivna, med tomma stolar och bord. Endast någon enstaka gäst syns genom fönstren.

Det som hänt är Johanna Karlssons uppföljande artikel om Suravi som jobbad under slavliknande förhållanden på en restaurang på Möllan. Artikeln följdes snabbt av bojkottlistor på sociala medier, och det har haft effekt: restaurangerna står tomma.

Artikeln och uppföljande reportage skildrar förhållanden som nästan är svåra att tro på: anställda har bott på madrasser i källare under restaurangerna, personalen har fått slavlöner eller inga pengar alls, tvångsäktenskap och skenäktenskap mot betalning har ingåtts.

Allt med inblandning av en krögare som har byggt upp ett mindre imperium, där han äger eller på andra sätt har kopplingar till en lång rad populära restauranger på Möllevången. Trots detta, trots skattefusk och svarta pengar, har inte mycket hänt.

Det har riktats kritik mot bojkottlistorna i sociala medier: det är svårt att som utomstående kontrollera sanningshalten i anklagelser som sprids utan tydlig avsändare.

Gruppen Möllaninitiativet har därför gjort en kartläggning av ägarförhållandena och har tagit fram en lista på restauranger som den utpekade antingen äger eller har familjemedlemmar som äger. Andra tid-

ningar, som Expressen, har gjort samma kopplingar.

Deltagarna i Möllaninitiativet beskriver sig själva som en grupp människor som varit anställda, skrivit om eller på andra sätt granskat krogarna. De har valt att vara anonyma för att fokus inte ska hamna på dem eller riskera att bojkotten blir partipolitisk.

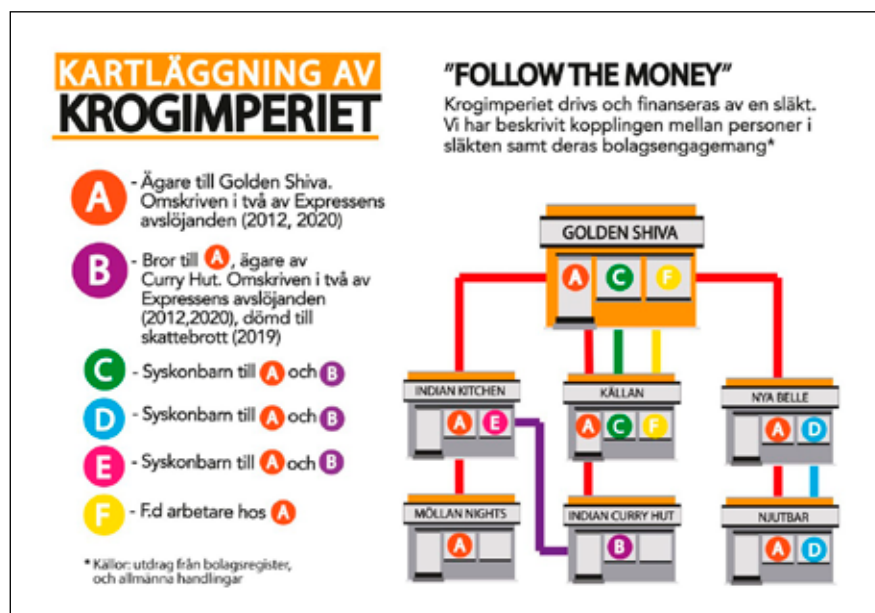
De publicerade granskningen för att sätta press på myndigheterna genom att hålla uppmärksamheten uppe, och för att Malmöbor ska veta vilka restauranger det

handlar om, eftersom tidningarna i sina artiklar oftast inte uppgett namnen på dem.

En av medlemmarna i Möllaninitiativet säger att bojkott inte är en självklar metod att använda:

– Många ifrågasätter bojkotten och frågar hur vi vet att villkoren är dåliga. Andra vill utmåla den som rasistisk eftersom det handlar om indiska restauranger och att det slår mot de anställda.

Men eftersom de i årtal utan resultat försökt få myndigheter och fack att agera

Möllaninitiativets kartläggning som bygger bland annat på offentliga handlingar, egna källor och i förekommande fall på egna erfarenheter.

”Det är lätt att bli uppgiven – dåliga förhållanden i restaurangbranschen är inget nytt.”

så tyckte de det var dags att lägga fakta på bordet och låta allmänheten själv avgöra vad de vill göra.

– Kommunen känner till detta men säger att de inte kan komma åt dem. De säger att det inte finns några vittnen trots att mycket finns svart på vitt, så en bojkott är åtminstone något, säger en person som är aktiv i Möllaninitiativet.

Hotell- och restaurangfacket har kollektivavtal med och medlemmar hos flera av de utpekade restaurangerna. Enligt Johan Svensson, kassör och ombudsman på HRF:s avdelning Syd, har de med anledning av de senaste artiklarna pratat med sina medlemmar, men kan inte bekräfta Möllan-initiativets bild.

– De medlemmar som vi pratat med känner inte igen sig. Uppgifterna bygger ju på en gammal artikel.

Johanna Karlsson skrev ett stort reportage 2012, och Johan Svensson menar att de senaste artiklarna bygger på samma uppgifter. Daria Bogdanskas serieroman *Wage slaves*, som beskriver slavliknande förhållanden, kom ut 2016.

Det är lätt att bli uppgiven – dåliga förhållanden i restaurangbranschen är inget nytt.

Flera restauranger har också haft Hotell och restaurang-fackets Schysta villkor-märkning, utan att följt kollektivavtalen.

– Schysta villkor syftar på att man har avtal med oss, säger Johan Svensson till Folkviljan. Att det efterföljs kontrollerar vi via medlemmar och arbetsplatsbesök.

Men bojkotterna har haft synlig effekt på restaurangerna. Uppmärksamheten i sociala medier har fått Malmö stad och andra myndigheter att göra razzior och skärpa kontrollerna. Så även om det kommer sent har det till slut fått en effekt. Även facken har ökat insatserna för att organisera medlemmar och har börjat

använda medlemmar på krogarna för att driva på sina krav.

– Facket utövar kontroll via medlemmarna och att vi på något sätt gör besök på arbetsplatserna, och tillägger att man just nu tittar djupare på problemen.

– Men de är inte större på Möllan än på andra ställen. Så problemet med en bojkott är att förhållandena på de olika krogarna kan se helt olika ut, säger Johan Svensson till Folkviljan.

Att det ser ut som det gör på restaurangerna har många orsaker.

Höjda hyror sätter press på restaurangerna och gör det svårt för dem som följer reglerna att klara sig. Bristande kontroller från myndigheter, och mycket pågår i det dolda i restaurangköken, gör det svårt att bevisa missförhållanden.

– Vi ser ett växande missbruk och utnyttjande av personer som är här på arbetstillstånd eller som har olika former av anställningsstöd, säger Johan Svensson.

På det större planet handlar det om urholkning av facket i hela Sverige och otrygga anställningsvillkor. Allt detta gör att det inte räcker med en enda typ av insats, utan kampen måste drivas politiskt, fackligt och genom insatser på individnivå.

– Det finns olika sanktioner att ta till, beroende på tillämplig lagstiftning, säger Johan Svensson.

En lärdom från det som skrivits i media är att enskilda personers livsöden engagerar, och att fler än man tror bryr sig om de här frågorna.

Fackliga utskottet jobbar för ökad facklig organisering. Våra förtroendevalda driver frågorna, och som individ kan man välja vilka restauranger man går till. Det går att förändra, så länge vi envist kämpar för bättre villkor.

Text: Johan Strandell, Maria Kållberg

Läs mer

”Bortgift som 14-åring och slav i Malmö”, Johanna Karlsson, Kvällsposten, 1 januari 2020
<https://www.expressen.se/kvallsposten/qs/bortgift-som-14-aring-och-slav-i-malmo/>

”Som servitris har jag sett slaveriet med egna ögon”, Daria Bogdanska, Expressen, 3 januari 2020
<https://www.expressen.se/debatt/som-servitris-har-jag-sett-slaveriet-med-egna-ogon/>

Svartarbetarna på Möllan hade behövt facket 7 januari 2020
<https://www.sydsvenskan.se/2020-01-07/svartarbetarna-pa-mollan-hade-behovt-facket>

Utpekade slavkrogarna: ”Kunder skriker på oss”
 25 januari 2020
<https://www.expressen.se/kvallsposten/utpekade-slavkrogarna-kunder-skriker-pa-oss/>

Möllaninitiativet: <https://www.facebook.com/mollaninitiativet/>
Schyssta villkor: <https://www.schystavillkor.se>

Tack men nej tack till applåder!

De senaste månaderna har kända socialdemokrater såsom Göran Greider och Daniel Suhonen offentligt tackat Vänsterpartiet för att vi gjort det som deras eget parti borde ha åstadkommit sedan länge. Även människor i min egen bekantskapskrets som är aktiva socialdemokrater hör med jämna mellanrum av sig och tycker att vi är en bra, stabil och peppig progressiv rörelse och att utan oss vore S ännu längre åt höger än de är idag.

Ofta kommer jag på mig själv med att vara stolt och glad över detta beröm, så även många andra med mig. Fraser som "även socialdemokraterna tycker att detta är bra" förekommer inom vår egen rörelse med jämna mellanrum. Greider sa si... Thorvaldsson sa så...

Och vi då? Tja, vi försöker skademinimera liberal politik så gott det går. Ibland går det till och med riktigt bra. Men vi behöver nog ställa oss själva en och annan fråga medan vi går på i ullstrumporna.

För det första. När så kallade Vänstersossar applåderar Vänsterpartiet för de reformer vi inför som de önskar att deras eget parti hade infört själva, ställer de sig då frågan om de verkligen ska stanna kvar i något som de sedan flera år verkar bittra och besvikna på? Om svaret på den frågan blir ja kan en ju undra hur självbilden hos en stor del av socialdemokratin kommer att utvecklas. Är det missnöjda medlemmar som kommer att prägla socialdemokratin kan vi luta oss tillbaka och plocka fram popcornen. Om svaret däremot blir nej finns två alternativ.

Det blir en hel del politiskt medvetna människor därute som kommer att hänga i limbo utan partibok.

De kan gå över till det partiet som de applåderat.

Men vad händer med ett Vänsterparti som växer medlemsmässigt på bekostnad av socialdemokraterna? Dels finns en

risk att de blir tillräckligt många för att påverka våra interna strukturer. Självklart nekas ingen medlemskap som vill bidra till socialismen men i sakens natur ligger också ett subjektivt tolkningsföreträde om hur detta främjande skulle se ut.

Dels blir inte vänstern totalt större om vi bara slussar medlemmar mellan varandra.

Dels kommer det politiska innehållet att förskjutas åt ett mindre önskvärt håll.

För det andra. Vad innebär det egentligen att bli applåderade av S? Är det verkligen något att vara stolta över? Det som ofta lyfts är vår förmåga att ifrågasätta och den tycker jag att vi ska stärka och vara stolta över. Även en del välfärdsrefor-

mer såsom glasögonbidrag till barn, ökad ålder för gratis tandvård, sommarkort åt barn och unga, etc. har berömts och önskats av S medlemsbas.

Men vi har misslyckats med att vara den systemförändrande kraft som vi säger oss vilja vara. På det hela taget leker vi med smulor från borgarnas bord. Goda smulor men relativt små. Samtidigt som uttagen ur välfärdskassan är enorma och skattesänkningarna likaså.

Att människor som lever på försörjningsstöd skulle få 2000 kronor extra till jul är inte ett dåligt förslag, men varför driver vi inte ökat försörjningsstöd med 2000 kronor över hela linjen? Undrar hur många sossar som kommer att applådera då. När S slutar tacka oss, den dagen då även S medlemsbas tycker att vi är för radikala - då är det ett tecken att vi är på rätt väg.

Frågorna lär förbli obesvarade som så många andra inom politiken. Om inte så kommer jag att kunna kosta på mig själv att vara efterklok när den tiden kommer.

Busi Dimitru

En medlem en röst! Nina Jakku och Patricia Escalante höll koll.

Matnyttigt. Såväl information från Tjatte Hedlund som macka till Vilmer Andersen.

Emma-Lina Johansson och Anders Skans vet vad som händer i fullmäktige.

Miranda Borgkvist var överallt!

Med uppdrag i talarstolen: Anders Nergaard

Henning Süssner Rubin

Styrelse 2020

Richard Olsson valdes om till ordförande för Malmövänsstern 2020 och kunde inte hålla tillbaka en aldrig så liten rörd tår i ögat fast han lovat sig själv att hålla masken. Men nu får han hjärtans gärna släppa loss med den nya styrelsen som ser ut så här:

Ledamöter:

Mats Billberg Johansson
Jens Börjesson
Maria Dexborg
Linn Fristedt
Nina Jakku
Elisavet Johansson
Tziampazis
Yomn Kadoura
Joel Nordström
Sabrin Omar Högelius
Minna Skans

Suppleanter:

Madeleine Håkansson
Tobias Petersson
Mikael Sörling
Maria Pihel

Hanna Thomé

Saxat från Malmövänssterns årsmöte 25 januari

Säkra ordförande! Hanna Gedin och Sara Svensson klubbade.

All vår början...

Det började bra med till och med en övervikt av kvinnor i talarstolen som gjorde ett första inlägg.

Det var när det blev debatt och diskussion, alltså andra och tredje talarlista och framåt, som det stjälppte över och blev en närmast total manlig dominans.

Fyra decennier i partiet

Anders Skans erhöll veterananäl för 40-årigt medlemskap i partiet medan årsmötet var samlat.

– Den värsta skandalen medierna lyckats hitta på Anders är att han vägrade ha kavaj på sig under invigningen av Malmö Live, sade utdelande ordförande Richard Olsson bland annat.

– Så kom fram och låt mig sätta nålen på din skjorta.

Anders Skans och Richard Olsson.

Och där fästes den, medan de stående ovationerna dånade mellan väggarna. När Anders Skans slutligen fick komma till tals sade han:

– Jag säger som Tjatte, en annan gammal veteran. Tack för att vi är med i samma parti.

Hela skånevänsterns organisatörskurs

**DISTANS-
KURS**

Effektivt politiskt eller fackligt arbete kräver förmågan
att kunna organisera och leda.

I SAMARBETE MED

KVARNBY
FOLK
HÖGSKOLA

Den 24 februari kör Vänsterpartiet Malmö igång en
organisatörsutbildning i samarbete med Kvarnby
Folkhögskola. Vi riktar oss i första hand till medlem-
mar i Malmö och Skåne som har varit med något
år och vill ta ett större ansvar för organisationens
utveckling och framtid. Det är första gången vi
jobbar ihop med Kvarnby och det kommer att bli
superspännande!

Vi kommer att titta närmare på

- **Vänsterns teori och praktiska metod**
- **Organisationsformer**
- **Politisk strategi och taktik**
- **Ledarskap**
- **Feministisk och antirasistisk organisation**
- **Aktivism och aktivismkritik**

Kurstid: 24/2 – 12/6 2020

Studietakt: 25%, distans

Sök här:

[www.kvarnby.se/ansokan/
ansokan-organisatorskursen/](http://www.kvarnby.se/ansokan/ansokan-organisatorskursen/)

Mer info här: [https://www.kvarnby.se/kurser/
vansterns-akademi/organisatorskursen/](https://www.kvarnby.se/kurser/vansterns-akademi/organisatorskursen/)

Kontakta oss gärna!

Morgan Svensson på mail:

morgan.svensson8@gmail.com

Arrangemanget stöds av ABF.